

Bruksela, 26 czerwca 2019 r.
(OR. en)

10592/19

ENER 392
CLIMA 196

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	10264/19
Dotyczy:	Konkluzje w sprawie przyszłości systemów energetycznych w unii energetycznej, mających zapewnić transformację energetyczną oraz realizację celów w zakresie energii i klimatu w okresie do roku 2030 i późniejszym – Konkluzje Rady (25 czerwca 2019 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie przyszłości systemów energetycznych w unii energetycznej, mających zapewnić transformację energetyczną oraz realizację celów w zakresie energii i klimatu w okresie do roku 2030 i późniejszym, przyjęte przez Radę ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii na posiedzeniu, które odbyło się 25 czerwca 2019 r.

KONKLUZJE RADY

w sprawie przyszłości systemów energetycznych w unii energetycznej, mających zapewnić transformację energetyczną oraz realizację celów w zakresie energii i klimatu w okresie do roku 2030 i późniejszym

Rada Unii Europejskiej:

1. PRZYPOMINAJĄC:

- konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na posiedzeniu 13 i 14 grudnia 2018 r., w szczególności jeśli chodzi o apel o kontynuowanie prac nad aspektami zarysowanymi w komunikacie Komisji pt. „Czysta planeta dla wszystkich”,
- konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na posiedzeniu 21 i 22 marca 2019 r., w których podkreślono, jak ważne jest, by do 2020 r. UE przedstawiła ambitną strategię długoterminową,
- konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na posiedzeniu 20 czerwca 2019 r., w których odniesiono się do komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie strategicznej europejskiej długoterminowej wizji dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki,
- pakiet legislacyjny „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, w którym ustanawia się ramy realizacji wyznaczonych sobie przez Unię celów w zakresie klimatu i energii na 2030 r. w odniesieniu do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia użytkowania energii odnawialnych, podniesienia efektywności energetycznej i usprawnienia elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych,
- konkluzje przyjęte przez Radę 21 listopada 2018 r. pt. „Strategia dotycząca przyszłej polityki przemysłowej UE”, w których podkreśla się znaczenie uwzględniania polityki przemysłowej we wszystkich unijnych politykach, także w polityce energetycznej.

2. PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI:

- komunikat Komisji z 16 lutego 2016 r. pt. „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia”,
- komunikat Komisji z 23 listopada 2017 r. w sprawie rozwoju sieci energetycznych w Europie,
- sprawozdanie Komisji z 9 stycznia 2019 r. pt. „Ceny i koszty energii w Europie”,
- sprawozdanie Komisji z 9 kwietnia 2019 r. pt. „Czwarte sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej”,
- zalecenie Komisji z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie cyberbezpieczeństwa w sektorze energetycznym.

3. DOSTRZEGAJĄC pięć ściśle ze sobą powiązanych i wzajemnie się wzmacniających wymiarów unii energetycznej dysponującej perspektywiczną polityką klimatyczną: bezpieczeństwo energetyczne, solidarność energetyczną i zaufanie w zakresie bezpieczeństwa energetycznego; w pełni zintegrowany europejski rynek energii; efektywność energetyczną przyczyniającą się do ograniczenia popytu; obniżenie emisyjności gospodarki; oraz badania naukowe, innowacje i konkurencyjność, a także dostrzegając potrzebę zapewnienia spójnej strategii i wyważonego podejścia uwzględniającego tych pięć wymiarów; UZNAJĄC także znaczenie uwzględniania wszystkich polityk sektorowych, by wspierać cele w zakresie energii i klimatu, bezpieczeństwa dostaw oraz dostępu konsumentów do energii.

4. PODKREŚLA znaczenie tego, by UE do 2020 r. przedstawiła ambitną strategię długoterminową, dążąc do zapewnienia neutralności klimatycznej zgodnie z porozumieniem paryskim, a jednocześnie uwzględniając szczególne uwarunkowania państw członkowskich i konkurencyjność europejskiego przemysłu, i UZNAJE potrzebę zintensyfikowania globalnych wysiłków na rzecz radzenia sobie ze zmianą klimatu w świetle najnowszych dostępnych danych naukowych, zwłaszcza sprawozdania specjalnego IPCC na temat skutków globalnego ocieplenia o 1,5°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej.

5. PODKREŚLA potrzebę transformacji energetycznej w kierunku przystępnego cenowo, bezpiecznego, konkurencyjnego, pewnego i zrównoważonego systemu energetycznego oraz potrzebę realizacji celów w zakresie energii i klimatu w okresie do 2030 r. i późniejszym, w szczególności poprzez rozwijanie wzajemnie powiązanych, niezawodnych i opłacalnych sieci energetycznych oraz unowocześnienie systemu energetycznego dzięki wspieraniu innowacyjnych technologii, cyfryzacji, a także łączenia i integracji sektorów; jednocześnie PRZYZNAJE, że sprawnie funkcjonujące rynki energii są ważne dla opłacalnej transformacji energetycznej, uznając zasadę neutralności technologicznej i prawo państw członkowskich do wyboru własnego koszyka energetycznego i technologii energetycznych.

6. PODKREŚLA znaczenie ambitnych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich skutecznego wykonania, a także koordynacji i współpracy regionalnej między państwami członkowskimi w odniesieniu do tych planów, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań państw członkowskich i ich odmiennych możliwości – odzwierciedlonych w tych planach – oraz z poszanowaniem prawa państw członkowskich do wyboru spośród różnych źródeł energii oraz ogólnej struktury ich zaopatrzenia w energię; UZNAJE też rolę systemu zarządzania unią energetyczną oraz wymiany najlepszych praktyk dla zagwarantowania i ułatwienia realizacji celów w zakresie energii i klimatu w okresie do 2030 r. i późniejszym.

7. PODKREŚLA, jak ważne jest, by obywatele i przedsiębiorstwa byli centralnym elementem procesu transformacji energetycznej, po to by zapewnić poparcie społeczne dla unijnych celów w zakresie energii i klimatu w okresie do 2030 r. i późniejszym, a także społeczną akceptację podejmowanych środków; należy także zapewnić równą i sprawiedliwą transformację, w ramach której brani są pod uwagę odbiorcy wrażliwi, ubóstwo energetyczne oraz regionalne skutki społeczne i gospodarcze, np. w regionach w dużym stopniu uzależnionych od węgla czy w regionach występowania łupków bitumicznych i torfu¹.

8. PODKREŚLA potrzebę przystępnej cenowo energii dla konsumentów indywidualnych i dla przemysłu, tak by zapewnić jego globalną konkurencyjność.

9. PODKREŚLA potrzebę stworzenia europejskim producentom energii elektrycznej równych warunków działania, by zapewnić konkurencyjność, a jednocześnie zadbać o zgodność z unijnymi celami w zakresie energii i klimatu w odniesieniu do państw trzecich.

¹ Problemowi temu poświęcona jest np. platforma dotycząca regionów w dużym stopniu uzależnionych od węgla i emitujących więcej dwutlenku węgla, podlegających transformacji.

10. UZNAJE potrzebę inwestycji publicznych i prywatnych, by ułatwić transformację energetyczną we wszystkich odpowiednich sektorach, oraz znaczenie zapewnienia dostatecznego wsparcia finansowego na szczeblu unijnym i krajowym oraz stabilnych i przewidywalnych ram inwestycji, PODKREŚLAJĄC w tym względzie znaczenie ogólnych unijnych ram finansowych, rolę Europejskiego Banku Inwestycyjnego w zapewnianiu czynników potęgujących zrównoważone inwestycje i znaczenie unijnych przepisów o pomocy państwa, które są spójne z unijnymi celami w zakresie energii i klimatu w okresie do 2030 r. i późniejszym oraz ze stosownymi unijnymi przepisami służącymi realizacji tych celów.

11. PODKREŚLA potrzebę wdrożenia zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, zgodnie z rozporządzeniem o zarządzaniu unią energetyczną, oraz poprawienia efektywności energetycznej, np. przez zmniejszenie zużycia energii w budynkach, infrastrukturze energetycznej, a także w urządzeniach przemysłowych, a jednocześnie KŁADZIE NACISK na potrzebę usuwania barier regulacyjnych i innych barier rynkowych oraz korzystania ze wspólnych norm.

12. DOCENIA ważną rolę współpracy regionalnej w zapewnianiu transformacji energetycznej oraz realizacji celów unii energetycznej, w tym poprzez już istniejące fora współpracy w UE i z podmiotami zewnętrznymi.

I. Aby promować rozwój niezawodnych i opłacalnych sieci energetycznych, Rada:

13. PODKREŚLA znaczenie opłacalnych i wydajnych lokalnych, regionalnych i krajowych sieci energetycznych jako czynników warunkujących transformację energetyczną z myślą o funkcjonowaniu rynku wewnętrznego oraz zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw, z uwzględnieniem dywersyfikacji źródeł i tras przesyłowych energii oraz poprawieniu integracji rynków.

14. PODKREŚLA znaczenie przygotowania infrastruktury energetycznej do wykorzystania możliwości, jakie zapewnia trwający proces modernizacji i obniżenia emisyjności, poprzez zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych, po to by infrastrukturę tę można było przekształcić w bezpieczny, odpowiedni w stosunku do założonego celu, nowoczesny, efektywny, inteligentny i odporny system energetyczny w całej UE.

15. WSKAZUJE następujące priorytety w zakresie infrastruktury energetycznej:

- a. zintensyfikowanie rozwoju transgranicznych elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych niezbędnych do osiągnięcia założonego na rok 2020 celu dotyczącego 10% takich połączeń, z myślą o osiągnięciu celu wynoszącego 15% takich połączeń do roku 2030, jak określono w rozporządzeniu o zarządzaniu, wspieranie projektów, które mają kluczowe znaczenie dla połączenia, integracji i synchronizacji systemów państw członkowskich w ramach unijnych sieci energetycznych, a także rozwiązanie problemu wąskich gardeł pomiędzy państwami i brakujących połączeń wewnętrznych, tak by osiągnąć w pełni efektywny i bardziej zintegrowany wewnętrzny rynek energii; oraz zwiększenie elastyczności sektora energii i energii elektrycznej poprzez promowanie m.in. magazynowania energii, rozbudowy sieci, elastycznego wytwarzania energii, technologii „power-to-X”, łączenia sektorów, a także rozwiązań w zakresie zarządzania popytem, takich jak inteligentne systemy pomiarowe;
- b. dalsze ułatwianie stopniowego wprowadzania odnawialnych źródeł energii, a także ich włączanie w sieci, zarówno na poziomie przesyłu, jak i dystrybucji, w tym włączanie za pomocą sieci i węzłów przesyłowych morskiej energii wiatrowej, w szczególności poprzez propagowanie integracji sektora i rozwijanie rozwiązań w zakresie magazynowania energii, pamiętając o potrzebie udoskonalonych systemów przesyłowych, tak by zachować stabilność sieci i bezpieczeństwo dostaw;
- c. dalsze ułatwianie elektryfikacji gospodarki, w szczególności wysokoemisyjnych sektorów, np. sektora transportu i przemysłu;
- d. wykorzystanie znaczącego potencjału dla zastosowania ciepła z odnawialnych źródeł energii, ciepła odpadowego oraz wysoko wydajnej kogeneracji (CHP) w sektorze ogrzewania i chłodzenia, w tym w systemach lokalnego ogrzewania i chłodzenia;
- e. promowanie rozwoju infrastruktury dla elektromobilności, odnawialnych paliw i innych paliw alternatywnych, takich jak wodór, biogaz i paliwa syntetyczne zgodnie z dyrektywą 2014/94 w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych, takiej jak infrastruktura ładowania pojazdów elektrycznych na obszarach publicznych i prywatnych, w całej UE;
- f. przeanalizowanie roli istniejącej infrastruktury w celu zabezpieczenia racjonalnej pod względem kosztów transformacji energetycznej i uniknięcia efektów blokady i aktywów osieroconych, a także w celu optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury i dostępnych połączeń międzysystemowych poprzez maksymalne wykorzystanie integracji rynku, łączenia sektorów i współpracy regionalnej;
- g. zapewnienie ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej i jej cyberbezpieczeństwa.

II. Aby promować opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych technologii, Rada:

16. WSKAZUJE, jak ważne jest zapewnienie równych szans dla dostępnych i powstających technologii niskoemisyjnych i rozwiązań rynkowych, przy czym PODKREŚLA, że technologie, które mają zostać wdrożone, muszą być niezawodne, bezpieczne, zrównoważone i racjonalne ekologicznie.

17. UZNAJE znaczenie badań naukowych i demonstracji, a także warunków, które umożliwiają rozwój innowacyjnych nowych technologii przyczyniających się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie energii i klimatu oraz ich dojrzewanie w warunkach rynkowych; PODKREŚLA, że trzeba znacznie zwiększyć inwestycje w badania, rozwój i innowacje, by ułatwić przewagę technologiczną europejskich przedsiębiorstw w dziedzinie technologii zarówno istniejących, jak i powstających, przy jednoczesnym wspieraniu modeli biznesowych i innowacji społecznych w celu zapewnienia wdrożenia i akceptacji rozwiązań technologicznych, oraz ZACHĘCA w tym kontekście do opracowywania technologii ułatwiających zmiany strukturalne w sposobie, w jaki społeczeństwo i przedsiębiorstwa odnoszą się do energii, poprzez zachęcanie do zmiany zachowania osób fizycznych i firm, która pomoże wzmocnić transformację energetyczną.

18. PODKREŚLA, że cyfryzacja, w tym rozwój inteligentnych sieci i zarządzania danymi oraz ich ochrony, będzie odgrywać kluczową rolę w przyszłych systemach energetycznych, zapewniając większą elastyczność i wspierając zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz bezpieczeństwo dostaw, przy czym UZNAJE, że w całym sektorze energetycznym trzeba będzie zapewnić cyberbezpieczeństwo i ochronę danych osobowych.

19. PRZYPOMINA, że zarówno konwencjonalne, jak i nowe rozwiązania w zakresie systemów magazynowania mają kluczowe znaczenie dla transformacji, kiedy przyczyniają się do obniżenia emisyjności.

20. ZACHĘCA do polepszenia funduszy UE i dostępu do nich, w szczególności dla aktywnych konsumentów i wspólnot energetycznych, a także dla przemysłu przy wprowadzaniu innowacji i dostosowywaniu się do potrzeb w zakresie transformacji energetycznej, przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków działania wszystkich uczestników rynku.

21. **PODKREŚLA** znaczenie rozwiązań rynkowych w połączeniu z efektywnym pod względem kosztów wsparciem finansowym dla szybkiego wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, między innymi poprzez nowy unijny mechanizm finansowania energii ze źródeł odnawialnych w wieloletnich ramach finansowych, efektywność energetyczną i inne niskoemisyjne technologie w celu wykorzystania potencjału odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, w szczególności w sektorze budowlanym, oraz wykorzystywanie synergii z innymi unijnymi programami finansowania, takimi jak „Horyzont Europa”, instrument „Łącząc Europę”, program InvestEU i fundusze strukturalne, w celu zapewnienia opłacalnego finansowania transformacji energetycznej, i **ZACHĘCA** w tym kontekście do wykorzystywania instrumentów mających na celu zmniejszenie ryzyka finansowego dla sektorów energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej.

22. **DOSTRZEGAJĄC** ambicje Unii w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej **ODNOTOWUJE**, że rozwiązania oparte na technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) oraz technologii wychwytywania i wykorzystania dwutlenku węgla (CCU) mogą odegrać rolę w obniżeniu emisyjności, zwłaszcza w zakresie łagodzenia emisji pochodzących z procesów przemysłowych, w przypadku państw członkowskich, które wybiorą tę technologię.

23. **UZNAJE** konieczność dokonania oceny i uwzględnienia kosztów i korzyści związanych z wdrażaniem nowych technologii zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i społecznym, w celu utrzymania i poprawy konkurencyjności przemysłowej UE na szczeblu światowym, by wspierać wzrost gospodarczy i zatrudnienie, przy jednoczesnym unikaniu środków, które byłyby dla niej szkodliwe, i **PODKREŚLA** możliwości stwarzane przez prawdziwie europejskie podejście do polityki przemysłowej w celu stworzenia odpowiednich i korzystnych warunków, by UE zajmowała wiodącą pozycję w transformacji energetycznej.

III. Aby promować łączenie sektorów i integrację sektorową, Rada:

24. **PODKREŚLA**, jak ważna jest wspierana przez cyfryzację integracja sektorowa i łączenie sektorów, m.in. energii elektrycznej, gazu, ogrzewania i chłodzenia, a także infrastruktury transportowej, które to sektory mają kluczowe znaczenie dla przyczynienia się do obniżenia emisyjności systemu energetycznego w sposób racjonalny pod względem kosztów, oraz biorąc pod uwagę, że udział obywateli i konsumpcja własna, na przykład poprzez inteligentne miasta i wspólnoty energetyczne, są istotne dla realizacji łączenia sektorów.

25. WZYWA do zapewnienia równych warunków prowadzenia działalności we wszystkich sektorach, tak aby wdrażane były najbardziej skuteczne i niezawodne rozwiązania w zakresie obniżania emisyjności, i PODKREŚLA w tym względzie, że trzeba przeanalizować potencjalne bariery i luki regulacyjne i inne nieuzasadnione bariery rynkowe oraz zbadać wspólne standardy w celu ułatwienia wchodzenia na rynek i rozwoju technologii umożliwiających integrację sektorową i łączenie sektorów.

26. PODKREŚLA potrzebę lepszego wykorzystania synergii między różnymi elementami systemu energetycznego, produkcji, transportu, handlu, transformacji, dystrybucji i konsumpcji oraz wzmocnienia pozycji konsumentów, w tym w transporcie i przemyśle, aby stali się aktywnymi uczestnikami systemu energetycznego, przyczyniając się w ten sposób do obniżenia emisyjności i do elastyczności systemu.

27. ZWRACA UWAGĘ NA potencjał biogazu i biometanu, a także na rozwój i wdrożenie bezpiecznych i zrównoważonych technologii niskoemisyjnych przyczyniających się do obniżenia emisyjności. Wytwarzanie wodoru, w szczególności ze źródeł odnawialnych, ma potencjał, który wymaga dalszej oceny i analizy w celu jak najlepszego wykorzystania istniejącej unijnej infrastruktury gazowej w ramach bezemisyjnego systemu energetycznego.

Z myślą o następnej kadencji parlamentarnej Rada:

28. WZYWA Komisję Europejską do uwzględnienia powyższych zasad podczas przedstawiania wniosków we wszystkich obszarach polityki, a w szczególności przy przedstawianiu wniosków dotyczących dalszego rozwoju niezawodnych i opłacalnych sieci energetycznych oraz dalszej modernizacji systemu energetycznego poprzez promowanie innowacyjnych technologii, cyfryzacji i łączenia sektorów oraz integracji sektorowej, przy jednoczesnym dążeniu do neutralności klimatycznej zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego.

29. WZYWA Komisję Europejską, by przeprowadziła analizę technologii łączenia sektorów i technologii integracji sektorowej, w tym produkcji wodoru, w szczególności w odniesieniu do barier regulacyjnych i rynkowych, i by na podstawie tej analizy zbadała ewentualne inicjatywy dotyczące skutecznej integracji i wdrożenia takich technologii i nośników energii.

30. WZYWA Komisję Europejską do uwzględnienia wysiłków wymaganych do osiągnięcia unijnych celów w zakresie energii i klimatu na 2030 r. w kontekście wszelkich przyszłych zmian zasad UE dotyczących pomocy państwa.